

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Tertium

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Caput. Alexander III. Decano & Capitulo (a) Morin.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74526](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74526)

TITVLVS XXIII.

De solutionibus.

CAPUT I.

Alexander III. Decano & Capitulo (a) Morin.

AD hoc in Apostolica Sedis specula sumus, licet immeriti, Domino disponente constituti, ut aciem nostrae considerationis ad universas Ecclesias extendamus, & earum commodis, & profectibus omnino intendamus. Pervenit autem ad audientiam nostram ex parte venerabilis fratris (b) Episcopi vestri, quod ipse pro Ecclesiae vestrae necessitatibus magno sit onere debitorum praegravatus. Unde quasi vir providus & discretus nos obnixè rogavit, ut vos pro eis reddendis sollicitos redderemus. Quia verò decet vos pro utilitate Ecclesiae, & incremento diligentes, & vigiles existere, dignitati vestrae mandamus, quod si contigerit eundem Episcopum ante solutionem debitorum, quae pro utilitate, & necessitate Ecclesiae sibi commissae contraxerit, hac luce migrare, de redditibus, qui spectant ad mensam ejus, donec alius loco ejus substituatur, eadem debita solvere studeatis. Quo substituto, Episcopum ad eorundem debitorum solutionem omnino adducetis: & sicut (c) filius debita patris, ita Praelatus sui praedecessoris pro necessitate Ecclesiae contracta teneretur persolvere.

NOTA.

1. (a) *Morin.*) Ita legitur in prima collectione, *sub hoc tit. cap. 1.* & post Concilium Lateranense p. 29. cap. 9. ex quo ita restituo integram hujus textus: & ex ea facile constat, in praesenti rescribere Alexandrum III. Capitulo, & Decano Morienensis diocesis, non quia Sedes Episcopalis vacaret, siquidem Alexander rescribit; sed quia licet Episcopus debita contracta à praedecessore ratione dignitatis agnosceret, & pro eis satisfacere vellet, tamen ut grande erat as alienum, timebatur ne antea decederet Episcopus superstes, & ejus successor reuocet debita persolvere; ideo Alexander jubet Decano, & Capitulo, ut si Episcopus decederet, fructus Ecclesiae vacantis non servarentur successori, juxta adducta in cap. cum vos 4. de officio Ordin. sed creditoribus ex eis fieret satis. Nec est cur arguat Alexandrum III. Chopinus lib. 1. de sacra pot. tit. 7. num. 1. ex eo quod contra regalia Regis Galliae supponit, vacantis Ecclesiae Morienensis administrationem ad Capitulum, non verò ad Regem spectare, cum regalia exerceat in Ecclesia Morienensi Christianissimus Rex; unde ad ipsum spectare contendit Chopinus, non verò ad Capitulum administrationem Ecclesiae vacantis. Nam etsi idaremus, temporibus Alexandri III. Regem Galliae exercuisse regalia in Ecclesia Morin. cum illis temporibus Imperator Fridericus ferè totam Germaniam occupasset; tamen praesens decisio non repugnat juri regalarum, siquidem ex eo tantum competit Principi custodia vacantis Ecclesiae, ut probavi in dicit. cap. cum

vos, non verò dispositio rerum Ecclesiae. Unde non obstante regalarum jure poterat Alexander jubere Capitulo & Decano Ecclesiae Morienensis, ut de fructibus ad mensam Episcopi spectantibus creditoribus satisfacerent, cum debita illa fuissent Ecclesiae causae, & dignitatis Episcopalis gratia contracta.

(b) *Episcopi vestri.*) Milonis videlicet secundi, filii prioris Milonis, ut refert Bucelinus tom. 1. German. sacra, in serie Morin. Episc.

(c) *Sicut filius.*) Hanc rationem decisionis pro decisione compilavit Papiensis in dicta prima compil. à quo transcripsit Raymundus in praesenti; non tamen absolute ita accipienda est, quasi dicat Alexander III. filium semper tenet onera paterna agnoscere, & persolvere; cum ad hoc, ut filii teneantur paternis creditoribus, desideretur immixtio in bonis paternis, ut ex textu in l. ei qui, ff. de acquir. heredit. l. 1. C. si minor ab heredit. docent Gomez lib. 1. variar. cap. 9. n. 25. Gutierrez in § sui, num. 10. Instir. de hered. qual. Parlador lib. 2. rerum quotid. cap. ultim. 4. p. à num. 2. Hothomanus consil. 90. num. 19. plures congesti à Paschali de patria potest. 4. p. cap. 1. num. 30. Azevedo in l. ultima, num. 86. tit. 25. lib. 5. recopil. Quare ut haec verba Alexandri exponant classici repetentes, & Doctores supra laudati, varia adducunt. Glossa hic, verbo Filius, quam sequuntur Abbas, & communiter repetentes, Fornerius in notis ad Cassiodorum lib. 4. var. accipiunt de filio non simpliciter, sed de filio secundum ea, quae saepius contingunt, herede patris, argumeto legis 4. §. 6. ff. de legib. ut sensus Alexandri sit, quod sicut filius haeres patris tenetur solvere debita ipsius, ita successor

successor in beneficio tenetur ad debita prædecessoris pro Ecclesiæ necessitate, seu utilitate contracta. Sed hic intellectus, licet communis sit, non placet, quia nullum mysterium contineret in filio, & aptius Alexander III. uteretur nomine hæredis; siquidem quicumque, etiam extraneus, tenetur ad debita defuncti solvenda, l. unic. C. ut actiones ab hæredibus: deinde quia inepta esset æquiparatio de hærede ad Prælaturam, cum hæres succedat in universum jus defuncti, l. cum hæres ff. de acquir. posses. l. hæreditas 62. ff. de reg. jur. & ideo tenetur solvere omnia debita ipsius, sive sint contracta propter res, in quibus successit, sive propter personæ necessitatem; at verò successor in beneficio non personam prædecessoris repræsentat, sed dignitatem, juxta adducta in cap. quoniam Abbas. de offic. deleg. nec defuncto succedit, sed virtute institutionis canonicæ admittitur, cap. cum venissent, de instir. c. 1. de reg. jur. lib. 6. atque idè ad ea tantum debita prædecessoris tenetur, quæ contraxit propter necessitatem Ecclesiæ. Alii allerunt, in præsentis casu dubitatum fuisse, an Prælatus electus ante confirmationem, & possessionem dignitatis teneretur solvere debita prædecessoris sui contracta pro necessitate Ecclesiæ? Et huic questioni respondisse Alexandrum, Prælatum sicut filium teneri, id est, quod sicut filius, quamvis hæres patris sit, non tenetur ad debita ipsius, nisi postquam hereditati ejus se immiscuit, ita nec Prælatus, nisi post confirmationem & adeptam possessionem. Movenitur ex eo, quia Pontifex in præsentis non rescribit Episcopo Morin. sed Decano, & Capitulo; & ita æquiparatio procedit, ut sicut filius ante immixtionem non tenetur paternam debita solvere, postea verò ut hæres tenetur; ita etiam Prælatus ante confirmationem, & adeptam possessionem non tenetur debita prædecessoris solvere, postea verò tenetur ad ea, quæ ob utilitatem, seu necessitatem Ecclesiæ contracta fuerunt. Verum hæc interpretatio facile convincitur ex his, quæ adduxi supra pro expositione inscriptionis, & ex proxime dicendis. Quare his ommissis, Primarius noster, supremique Senatus Castellæ Consiliarius, D. Joannes de Parexa in repetit. ad hunc textum, existimavit Alexandrum in præsentis agere de debitis à patre familiæ contractis ex causa publica, veluti ex causa Primipilari; quo casu filius etiam hæres non sit, tenetur, l. final. de C. offic. Primipil. lib. 12. & ita rectè arguere Alexandrum à filio, qui ex causa Primipilari debita à patre contracta semper tenetur solvere ob publicam utilitatem; ad Prælaturam, qui etiam solvere tenetur debita in Ecclesiæ utilitatem à prædecessore contracta, quia ob publicam utilitatem contracta fuerunt. Sed licet verum sit, filium debita ex causa Primipilari à patre contracta semper teneri persolvere, ut probavi in cap. ex litteris, de pignori. non tamen est ratio, quare generalem Alexandri decisionem ad hunc casum specialem contrahamus. His ergo, & aliis interpretationibus ommissis, verius est Alexandrum III. agere generaliter de filio suo hærede, etiam ante immixtionem; ut enim rectè probat Arias de Mesa lib. 3. variar. cap. 1. per tot. filius suus hæres patris etiam ante immixtionem tenetur paternis creditoribus; ideo rectè arguit Alexander III. ab eo ad Prælaturam, & ait, quod sicut filius, sive ante immixtionem, sive post tenetur paternis creditoribus respondere; ita Prælatus cogitur debita à D. D. Gonzal. in Decretal. Tom. III. Pars I.

prædecessore ratione dignitatis contracta solvere ex fructibus, seu redditibus ante apprehensam possessionem, sive post perceptis; quia jure communi attento omnes illi fructus ad ipsum spectabant, ut in cap. 2. ne federacante.

COMMENTARIUM.

EX hac Alexandri decisione sequens communiter deducitur assertio: Successor in Ecclesia tenetur solvere debita ob ejus utilitatem à prædecessore contracta. Probant eam textus in capite quia & probatur. Joannes 12. quest. 5. capite convenior 23. quest. 8. cap. significante 34. cap. significavit 36. de rescript. capite causam 9. de iudicis, capite veniaris 8. de iurejur. capite 1. de alienat. iudicis, capite dilecti 17. de foro compet. capite 1. de deposito, capite perinas, capite cum dilecti 6. de donat. capite 2. de precario, capite 3. de pignori, capite final. de his que sunt à Pralatis. in 5. compil. ibi: Dilecti filii Abbas, & Conventus Palustrum. nobis humiliter supplicarunt, ut cum idem monasterium per dilapidationem R. quondam Abbatis ipsius, qui tanquam dissipator multa, & diversa contraxit debita, tanto gravetur onere debitorum, quod ipsi ad solutionem non sufficiant eorundem, providere super hoc eis misericorditer dignaremur. Volentes igitur ipsius monasterii, quod ad nos specialiter pertinet, in debitis gravaminibus obviare, disc. v. m. quatenus auctoritate nostra, sublato appellationis impedimento providere curetis, ne super debitis, qua nec de Conventus, aut majoris, & sanioris partis ejus assensu, nec pro utilitate monasterii ab ipso R. contracta fuerunt, Abbas & Conventus jamdicti præterea litterarum ipsius R. cum pleræque ipse fecisse dicatur etiam post amissionem suam, per litteras prædictas molestentur. Illustrant ultra congestos in præsentis à Garaña & Barb. in collect. & select. Marefcotus. lib. 1. variar. capite 18. Leon com. 2. decis. Valentia, dec. 135. Silva de salaris famil. quest. 15. Frago de regim. Christ. Reip. 1. p. lib. 1. disp. 2. §. 1. Grocius de jure belli lib. 2. cap. 14. num. 11 & in notis, Fornerius ad Castiodorum lib. 4. epistol. 10. Petrus Gregorius lib. 7. de repub. cap. final. n. 58. Pekius de Eccles. edific. c. 19. Fernofinus in c. quia, vers. De iudicis, q. 12. 16 & 18. Martha de jurisdict. 4. p. 9. 51. Quintanadueñas lib. 2. Ecclesiast. n. 42. Amaya in l. 24. C. de decur. lib. 10. Castillo lib. 5. contro. cap. 161. n. 50. & de alimentis cap. 68.

Sed pro dubitandi ratione ita in præsentem assertionem insurgo: Non solum in jure insolens est, verum & æquitati naturali contrarium, pro alienis debitis alios molestari, l. hac 12. C. de omni in assertio, agro desert. lib. 11. l. si quis suo 33. §. legis, C. de inoffic. l. 1. & 3. C. ne uxor pro marito: pulchre Castiodorus lib. 4. epistol. 10. ibi: Dividuntur causa germanis; filius obligationibus paternis, si non sit hæres, exiit; uxor maritalibus debitis, nisi per successionis vincula non tenetur, & audacia ad solutionem trahit extraneos, cum absolvant jura conjunctos. Et epistol. 14. Magni peccati genus est alienis debitis alterum gravari. Illustrant Cujacius ad titul. C. ne filius pro patre. Osvaldus libro 15. comment. capite ultim. littera A. Amaya in l. 25. C. de decurion. num. 35. Solorzanus de Ind. gub. libro 1. cap. 18. num. 9. Igitur successor in Episcopatu, aut beneficio non debet cogi ad solvenda debita à prædecessore contracta, præcipue cum successio, aut subrogatio muneris, vel officii non pariat subrogationem respectu obligationis, & debiti; quoniam cujuslibet personam respicit

tujusque propria obligatio, vel crimen, *l. sanc-*
imus 12. C. de panis, l. non debet, ff. de reg. jur.
 junctis traditis à Covar. *lib. 2. var. c. 8. Gutierrez*
lib. 2. canonic. c. 30 Caballo resol. crimin. casu 2. 6.
ex num. 2. Quare cum in Episcopum electus non
 veniat tanquam successor hereditarius, qui cum
 defuncti personam repræsentet, omnes illius
 obligationes suscipit, *ex l. hæres in omne, ff. de*
acquir. heredit. l. heredem 59. l. hereditas 62. l. in-
virtus 156. §. cum quis, l. in his 175. in fine, ff. de reg.
jur. junctis traditis à Donel. lib. 6. comment. cap. 2.
 Pichardo in rubric de hered. instit. n. 15 Schifordeg.
 ad Fabrum *lib. 2. tract. 16. q. 1. c. 2.* sed veniat tan-
 quam singularis, aut particularis successor in lo-
 cum defuncti subrogatus, cum sui prædecessoris
 personam non repræsentet, nec ex acceptance
 officii se obligaverit ad debita, nec arii alieni
 obligatio officiar Episcopatum, ut aliàs dixit
 Consultus in *l. 1. §. si hæres 16. ff. ad Velleianum,*
 & Imperatores docuerunt in *l. aris 15. l. si patri 24.*
C. de donat. l. finali, C. de heredit. action. Episco-
 pus non debet teneri solvere debita à prædeces-
 sore contracta. Augetur hæc difficultas ex eo,
 nam Episcopus, aut beneficiarius in locum præde-
 cessoris subrogatus est successor particularis;
 succedit enim ex titulo particulari, canonice vi-
 delicet institutionis; & ita nihil à prædecessore
 capit, sed ab ipso conferente, *c. cum venissent, de*
instit. c. 1. de reg. jur. lib. 9. sed successor ex titulo
 particulari non tenetur solvere debita sui ante-
 cessoris, *l. 1. C. si certum petatur, præcipue si nihil*
capiat à defuncto, l. unum 67. §. 2. ff. de legat. 2. ergo
 nec successor in beneficio. Augetur tandem, nam in
 Ecclesia Morinenfi bona Ecclesiæ, hoc est fabricæ,
 seu mensæ capitularis, erant separata à bonis men-
 sæ Episcopalis, ut ex ipso textu constat; & debita
 contracta erant in utilitatem Ecclesiæ, ut sapius in
 textu inculcatur. Ergo ex bonis Ecclesiæ satisfac-
 iendum erat creditoribus, non verò ex bonis men-
 sæ Episcopalis, cum ubi bona sunt distincta, admi-
 nistratio bonorum Ecclesiæ non spectet ad Præla-
 tum, *Capitulum, c. edoceri, de rescript.*

5.
 Traditur
 ratio deci-
 denis.

Quâ difficultate ita fulciat non obstante, præ-
 sens assertio vera est, videlicet, discrimen consti-
 tuendum esse inter debita, quæ Prælati propter
 Ecclesiam, seu in ejus utilitatem contraxit; & ea,
 quæ ipse ex personali, & speciali causa suscepit: ut
 primo casu teneatur successor ad debita prædeces-
 soris; secundo verò non teneatur. Differentiæ ratio
 in eo consistit, quòd successor in beneficio, et si hæ-
 res appellatur, *c. final 12. q. 2. c. convenior 23. q. 8.* non
 ita appellatur, quia ex defuncti voluntate in uni-
 versale, seu singulare jus successerit, nec etiam
 succedit ex defuncti vocatione, *c. Episcopo, c. Moy-*
ses 8. q. 1. sed quia habet eandem sedem, quam
 alius antea habuerat; unde æquum est, ut ille,
 qui rem ipsam occupat, fructusque, & proventus
 percipit, onera ipsius rei solvat, juxta textum in *l.*
mortuo 22. ff. de iust. l. inter 42. ff. de pactis, l. Im-
peratores 20. l. commissarij 4. ff. de publicanis, l. in
personam 22. ff. de reg. jur. Secundo verò casu ex de-
 bito personali prædecessoris successor conveniri
 non potest, quia nec est ejus hæres, nec ejus perso-
 nam repræsentat, aliàs ex alieno factò prægrava-
 retur, contra textum in *l. 1. c. ne uxor pro marito, l.*
1. C. ne filius pro patre. Unde receptum est, pen-
 siones decursas ab antecessore, mero jure debere
 successorem solvere, quia pensio est onus reale
 beneficii, non beneficiati, ut *ex d. l. Imperatores,*
cum simil. docent Gigas de pensionibus q. 39. 40. c.

41. Gasias de expens. c. 11. n. 54. late Valentis *lib. 4.*
de benef. tit. 12. n. 17. Barb. de pens. p. 1. q. 2. n. 44. Mo-
lina lib. 1. de primog. cap. 27. n. 8. ubi addentes. Pyr-
rus Maurus de solut. c. 81. Noguerol. alleg. 2. n. 113.
 Hinc pariter receptum est, quod si beneficiarius
 ad congruam sustentationem, five in ejus infir-
 mitate debitum contraxerit, successor in benefi-
 cio id solvere teneatur, quia similes expensæ onus
 reale ipsius beneficii sunt, ut post Abbatem in
 præsent. n. 2. docuit Redoanus de rebus Ecclesiæ,
 q. 57. n. 7. Ex eadem discriminis ratione inferitur,
 successorem in beneficio non teneri stare locatio-
 ni à prædecessore factæ de fructibus beneficii ad
 eum spectantibus, ex regula textus in *l. lex 31. ff.*
de pignor. quia beneficiatus non succedit personæ,
 nec eam repræsentat; unde non tenetur observare
 quod à prædecessore personaliter factum est, ut
 docuerunt Covar. *lib. 2. var. cap. 15. n. 6. ubi plu-*
res Ufellijs, & Farias, Fermosinus in cap. quia,
vers. de judicis, q. 12. Morla in empur. p. 2. tit. 10.
q. 2. num. 20. P. Barbosa in l. filius, n. 18. ff. solus
matrim. Nec contrarium suadent fundamenta ad-
 ducta à Cardinale *consil. 96. num. 4. Angelo consil.*
143. num. 6. Non primum ex eo deductum, quod
 collatio beneficii fiat ex causa necessaria, cum
 constet collatorem sibi illud non posse relevare,
c. relatum, de præbend. c. ult. de offic. Archiepiscop. &
quotiens translatio rei fit ex causa necessaria, non
teneretur successor stare locationi, in venditionem 8.
§. 1. ff. de rebus auctor. judic. quia verius est, ne-
 cessarium successorem non teneri servare locatio-
 nem à prædecessore factam, ut procedit in filio
 qui necessarium succedit in bonis publicatis, *l. si fun-*
dus 33. locati, juncto Gomezio lib. 2. variar. c. 4.
n. 5. & exemplo proprietarii, qui virtute conso-
 lidationis proprietatem occupat, *§. finitur. Instit.*
de usufructu. & tamen non tenetur stare locatio-
 ni à fructuario celebratæ, *l. si quis domum 9. §. ut*
ff. locati; quod etiam in successore majoratus
 procedere docuerunt Pinellus in *l. 1. C. de bonis*
majorat. Molina lib. 1. de primog. c. 21. n. 2. Gutier-
rez lib. 2. canonic. c. 8. & lib. 1. cap. 36. Nec contra-
 rium probatur in *d. l. in venditione, §. 1.* quia ibi
 creditor fuit missus in possessionem bonorum
 ex primo decreto: & sic cum ejus tantum custo-
 diam, non verò possessionem bonorum, aut domi-
 nium obtineret, juxta tradita in *c. quoniam, ut lite*
non contest. & ita debitor perfectus dominus mane-
ret, non poterat creditor locationem ab eo celebra-
tam rescindere, donec per secundum decretum do-
minium assequeretur, l. si finita 15. §. Julianus, ff.
damno infecto. Nec etiam favet Angelo, & Cardi-
 nali textus in *l. si filio §. si ovir 4. ff. solus matrim.* ubi
 probatur, quod si maritus fundum dotalem in quin-
 quennium locaverit, & post primum annum di-
 vortium sequatur, uxor cogitur stare locationi à
 marito factæ. Nam omissis variis interpretatio-
 nibus, quas refert, & refellit Barbosa *ibi,* respon-
 dendum est, mulierem ibi teneri stare locationi,
 non præcisè, sed causativè, videlicet, si divor-
 tium interveniat? nec interesse an nomine ma-
 riti præstare velit, ut latius prosequuntur Covar.
d. c. 15. n. 5. Cujacius lib. 23. obs. c. 38. Pichardus
in §. mortuo. Instit. de locato. Manet ergo, singu-
 larem successorem non teneri observare contra-
 ctus antecessoris, *l. emptorem 9. C. de locat. l. arbo-*
res 59. §. 1. ff. de usufruct. l. qui fundum 32. ff. lo-
cati: licet universalis successor, ut hæres est; te-
 neatur illum observare, *l. viam veritatis 10. C. de*
locato, l. cum in plures 60. §. heredem, ff. eod. titul.
 quia

quia heres repræsentat defuncti personam, & succedit in ejus universale jus, *l. heres 37. ff. de acquir. hered.* unde cum successor in Ecclesia nec personam defuncti repræsentet, nec in ejus jus succedat, immò nec ab ipso causam seu titulum habeat; rectè Alexander in præsentem docet, Episcopum non teneri debita à prædecesore contracta persolvere, nisi ob Ecclesiæ utilitatem, aut necessitatem contracta fuerint.

Nec obstat dubitandi ratio supra expensa, pro cuius solutione dicendum est, duobus modis posse debitum contrahi à Prælato Ecclesiæ. Primò propter necessitatem proprii patrimonii: secundò propter necessitatem, seu utilitatem Ecclesiæ. In primo casu sola persona contrahentis manet obligata, ex principiis juris supra adductis pro dubitandi ratione; secundo verò casu quicumque successor tenetur debita persolvere, quando Prælati, vel possessor illa contraxit cum solemnitate à jure præscripta; quia censetur nomine ipsius rei, vel Ecclesiæ, & tanquam ejus procurator contractum celebrasse, *cap. sine exceptione 12. q. 2. authent. hoc jus porrexitum, C. de sacros. Eccles.* Unde nihil mirum si talis res, vel Ecclesia ex simili contractu obligetur, ex principio juris, quo docetur, procuratorem nomine procuratoris contrahentem obligare illum, cuius procurator est, *l. si pupilli 6. §. 1. ff. de negot. gest. l. 1. §. non autem, ff. de exercit. act.* & per consequens cum

successor teneatur eisdem obligationibus, quibus ipsa res, seu Ecclesia, in qua succedit, erat obligata, ex textu in *cap. ex literis 3. de pignor.* rectè docetur in præsentem, successorem in Ecclesia teneri persolvere debita à prædecesore contracta ob necessitatem Ecclesiæ, non verò teneri ex illis obligationibus, quas ob privatam, & propriam utilitatem prædecesor celebravit. Ex qua distinctione interpretari possunt textus in *cap. significavit, de rescript. cap. dilecti, de foro compet. c. per tuas, de donat. c. per tuas de v. f.* in quibus, quia contractus celebrati fuerant in utilitatem, & gratiam Ecclesiæ, ideo Ecclesia ipsa, & Prælati in ea succedens tenetur eos adimplere, & servare: at verò in *cap. 1. de deposito, cap. 3. de pignor. cap. penult. de fideiuss. cap. 2. de precar.* obligationes non fuerunt contractæ Ecclesiæ gratiæ, & in ejus utilitatem, ideo in illis casibus nec Ecclesia tenetur debita persolvere, nec successor tenetur stare contractibus à prædecesore celebratis. Nec obstat ultimum augmentum ipsius dubitandi rationis; nam debita contracta ab Episcopo Morinensi in præsentem specie non respiciebant primò & principaliter Ecclesiam ipsam, seu ejus fabricam, aut mensam capitularem, aliàs ex ejus bonis solvenda erant; sed secundariò: primariò verò utilitatem Episcopi, & ejus mensam. Unde rectè ex ejus redditibus jubet Alexander III. satisfieri creditoribus.

CAPUT II.

(a) Gregorius IX. *Universis Ecclesiarum Prælati.*

SI quorundam. *Et infra:* Firmiter inhibemus, ne quis præsumat Ecclesiam sibi commissam pro (b) alienis gravare debitis, aut (c) litteras alicui, seu sigilla concedere, quibus possent Ecclesiæ obligari: decernentes si secus fuerit (d) attentatum, ad solutionem talium debitorum Ecclesias non teneri. Si quis autem contra præmissa de cætero venire præsumpserit, ab administratione spiritualium, & temporalium noverit se (e) suspensum.

NOTÆ.

(a) *Gregorius IX.* Glossa marginalis refert alibi legi, *Gregorius III.* sed cum in nulla ex collectionibus præcedentibus reperitur textus hic, verius credo, ejus auctorem esse Gregorium IX. qui noviter præsentem edidit constitutionem, & utiliter. Licet enim aliis Ecclesiæ canonibus prohiberetur indistinctè omnibus Prælati non solum res sacras, *c. 1. de pignor.* verum & temporales res Ecclesiæ specialiter pignori obligare, *cap. nulli, ibi, hypotheca, de rebus Ecclesiæ,* ubi Panormitanus *num. 2.* generaliter tamen res Ecclesiæ, & Ecclesiæ ipsas pro alienis debitis, id est propriis ipsius Prælati, nexui pignoris supponere huculque prohibitum non erat, licet eo casu facile succurreretur Ecclesiæ, aut rescissâ ipsâ obligatione, ex generali principio, quo docetur, alienam rem pignori dari non posse, *l. rem alienam 41. ff. de pignorat.* cum aliis congestis à Vultejo *disp. juris c. 17.* vel petitâ restitutione in integrum, ex textu in *c. 1. cap. auditis, de in integrum restit.* Sed Gregorius cupiens consulere Ecclesiæ ante rem vulneratam, & ne litigiis implicaretur, noviter in præsentem statuit, obligationem rerum Ecclesiæ factam à Prælato pro debitis propriis, seu alienis ab Ecclesia, non valere, & ita obligantem, seu pignori subjicientem res Ecclesiæ, suspendendum esse ab administratione; tam spiritualium, quam temporalium; & jus novum constitui in præsentem, constat ex illis verbis *inhibemus, & decernimus,* quæ jus novum inducunt, juxta Glossam verbo *Decernimus, in Clement. 2. de preb.* cum aliis adductis à Decio in *cap. decernimus, colum. ultim. de judicis.* Navarro in *c. accepta, opposit. 5. n. 8. de restit. spol.*

(b) *Alienis.* Ab ipsa Ecclesia videlicet, propriis verò ipsius Prælati; unde non rectè Glossa in præsentem, Panormitanus *n. 2.* Barbatia *n. 3.* Immolanus *num. 9.* acceperunt textum hunc de Prælato alienam obligationem in se suscipiente; hoc enim illi prohibitum non est, *c. 2. de fideiuss. c. pervenit, de arbitris,* dum cum assiduitate, & negotiationis causâ non fiat, ut probavi in *c. 1. de fideiuss.*

(c) *Litteras alicui, seu sigilla.* Non accipias sigillum in præsentem pro sigillo proprio Episcopi, aut Ecclesiæ Cathedralis, de quo, & ejus forma egit in *c. post 7. de prob. c. inter 6. de fide instrum.* cum non omnis Ecclesia sigillum proprium habeat, sed tantum major Ecclesia, Canonicis, & Capitulo constât. Unde cum in præsentem scribat Gregorius omnibus Ecclesiarum Prælati, & præcipue de inferioribus agat, ut omnes repetentes supponunt, non